

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuroint@v.rada.gov.ua

---

ВИСНОВОК

щодо проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо реформування наглядових рад для забезпечення належного та ефективного управління корпоративними правами держави

(реєстр. № 4199-1 від 26.10.2020, н.д. Скічко О.О., Наталуха Д.А. та ін.)

Комітет розглянув проект Закону на своєму засіданні 03 лютого 2021 року (протокол № 61) відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України.

1. Загальна характеристика законопроекту

Законопроект, як зазначено в пояснювальній записці до нього, розроблено з метою удосконалення законодавчого регулювання правових, економічних та організаційних засад корпоративного управління в Україні, підвищення ефективності діяльності наглядових рад підприємств державного сектору економіки та відповідно забезпечення належного і ефективного управління корпоративними правами держави через вдосконалення нормативно-правової бази.

Проектом закону передбачається внесення змін до Господарського кодексу України, Законів України «Про управління об'єктами державної власності», «Про акціонерні товариства», «Про банки та банківську діяльність», «Про запобігання корупції», «Про особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування».

На законодавчому рівні пропонується закріплення обов'язку наглядових рад проводити затвердження стратегії, помісячного плану реалізації стратегії на наступний рік, інвестиційної програми, фінансового плану на 1 рік, звітів про виконання фінансового плану, інвестиційної програми та надання цих документів їх акціонеру у встановлені терміни та встановлення неможливості здійснювати значних та довгострокових витрат, інвестицій без затвердженої стратегії, інвестиційної програми та фінансового плану (окрім витрат на заробітну плату, мінімальних поточних операційних витрат, тощо, але в обсягах, які не мають перевищувати аналогічні в попередньому році).

2. Належність законопроекту за предметом правового регулювання до сфери дії права Європейського Союзу

Проект Закону за предметом правового регулювання належить до сфери законодавства про компанії, що відповідно до Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року № 1629-IV належить до пріоритетних сфер, в яких здійснюється адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу та охоплюється зобов'язаннями України передбаченими у рамках Глави 13 «Законодавство про заснування та діяльність компаній, корпоративне управління, бухгалтерський облік та аудит» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію).

3. Відповідність законопроекту праву ЄС

Даний законопроект є альтернативним до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань врегулювання діяльності наглядових рад акціонерних товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) належить державі, а також акціонерних товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) якого знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків» від 08.10.2020 р. (реєстр. № 4199 від 08.10.2020).

Головними відмінностями від законопроекту реєстр. № 4199 є:

- розширення повноважень Кабінету Міністрів України та Фонду державного майна України;
- обов'язкове створення наглядових рад на державних унітарних підприємствах та господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, за наявності одного з визначених критеріїв;
  - встановлення принципів формування наглядових рад;
  - визначення складу конкурсної комісії з відбору кандидатів на посади незалежних членів наглядових рад;
  - порядок затвердження додаткових кваліфікаційних вимог до незалежного члена наглядової ради;
  - розширення компетенції загальних зборів акціонерного товариства.

За результатами правового аналізу проекту Закону щодо його відповідності аquis ЄС та Угоді про асоціацію слід зазначити таке.

Згідно з положеннями *статті 387 Угоди про асоціацію*, визнаючи важливість комплексного застосування ефективних правил та методики у сферах законодавства щодо заснування та діяльності компаній, корпоративного управління, а також щодо бухгалтерського обліку та аудиту, з метою створення повноцінно функціонуючої ринкової економіки та задля стимулювання торгівлі, Сторони домовилися співробітничати, зокрема, з питань подальшого розвитку політики корпоративного управління відповідно до міжнародних стандартів, а також поступового наближення до правил та рекомендацій ЄС у цій сфері згідно з Принципами ОЕСР щодо корпоративного управління, що зазначені в Додатку XXXVI до цієї Угоди.

Керівними принципами ОЕСР щодо корпоративного управління на підприємствах державної форми власності (редакція 2015 року) (далі – Керівні принципи) встановлено, що для виконання своїх функцій стратегічного скерування та моніторингу діяльності керівників державних підприємств (далі – ДП), наглядові ради ДП повинні мати необхідні повноваження, володіти потрібними компетентностями й бути об'єктивними.

Законопроектом встановлюються вимоги до громадянства членів наглядових рад, що не відповідає положенням пункту 2 анотації до розділу II «Функції держави як власника» Керівних принципів – висування кандидатур членів Наглядових рад на підприємствах державної форми власності повинно відбуватися прозоро, чітко структуровано й опиратися на оцінку широкого спектру потрібних навичок, компетентностей і досвіду. Вимоги до компетентності й досвіду повинні спиратися на оцінювання діючої Наглядової ради та потреб, що витікають з довгострокової стратегії підприємства.

Проектом Закону пропонується встановити, що щомісячна оплата (винагорода) індивідуально для кожного незалежного члена наглядової ради не може перевищувати 30 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на відповідний рік. Також законопроектом визначено розмір винагороди у випадку збитковості підприємства.

Такі положення частково враховують відповідні норми Керівних принципів (п. 7 Анотації до Глави II «Функція держави як власника»), якими передбачено, для підприємств державної форми власності, що мають переважно цілі господарського характеру та працюють в конкурентному середовищі, необхідно, щоб рівні винагороди праці членів Наглядових рад відображали *наявні ринкові умови з метою залучати й утримувати на посаді кваліфікованих членів Наглядової ради*.

Додатково необхідно зазначити, що відповідно до Меморандуму про економічну і фінансову політику, схваленого Радою директорів Міжнародного валютного фонду 09 червня 2020 р., Україна взяла на себе зобов'язання зберегти прогрес досягнутий у зміцненні корпоративного управління, та переглянути

структуру корпоративного управління для державних підприємств за сприяння ОЕСР та ЄБРР для приведення його у відповідність з Керівними принципами ОЕСР щодо корпоративного управління на підприємствах державної форми власності (підпункт б «Управління державними підприємствами» пункту 29 Меморандуму).

З огляду на зазначене, проект Закону **не узгоджується** із цілями Угоди про асоціацію, **та потребує доопрацювання** з метою приведення у відповідність до положень Керівних принципів ОЕСР щодо корпоративного управління на підприємствах державної форми власності.

Голова Комітету

І.О. КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EED52E007FC38E00
Дійсний до: 20.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2021/31481 від 04.02.2021

371669